

DEMOKRATISK SJEKKLISTE FOR FOREBYGGING AV SAMEHETS

Samehets er utbredt over hele Norge i dag. Konsekvensene av samehets er store, og rammer ikke bare de samiske miljøene, men også majoritetsbefolkningen. Sammen med Ungdomsfylkesrådene i Innlandet, Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark har Det Europeiske Wergelandssenteret og Stiftelsen Narviksenteret utarbeidet en **demokratisk sjekklister for alle kommuner og fylkeskommuner**.

Her kan du sjekke om din kommune jobber aktivt for å forebygge samehets (ikke prioritert rekkefølge).

FORVALTNING

- Har kommunen din tilbud til elevene om samiskundervisning?
- Er nettstedet www.samehets.no synliggjort på kommunens hjemmeside?
- Har kommunen din kartlagt omfanget av og gjennomført en kampanje mot samehets?
- Har kommunen din satt inn tiltak mot samehets der dette er et behov?
- Har kommunen din en rådgivende instans for samisk politikk?
- Har kommunen systemer og rutiner for samisk medvirkning?
- Er rettigheter knyttet til urfolk tilgjengeliggjort for alle innbyggerne?
- Har kommunen utarbeidet en handlingsplan mot samehets?
- Er samisk tolk tilgjengelig?
- Er offentlige tjenester tilrettelagt for samisk som første/andrespråk?

OPPVEKST

- Henger det informasjon på alle skoler i kommunen med samiske ord og opplysninger om hvor man kan melde inn samehets, f.eks. www.samehets.no ?
- På hvilken måte følger skolene læreplanens krav om samiske perspektiver i henhold til fagplanene?
- På hvilken måte følger barnehagene rammeplanens krav om samiske perspektiver i deres pedagogiske arbeid?
- Er samiske perspektiver en del av undervisningen i skolene og det pedagogiske arbeidet i barnehagene gjennom hele året?
- Er samisk litteratur tilgjengelig på alle skolebibliotek og i alle barnehager?
- Jobber skolene aktivt med å forebygge hets, krenkende atferd og hatefulle ytringer?
- Er informasjonsskilt, branninstruks og navn på rom i offentlige bygg på samisk?

SAMISK KULTUR OG REPRESENTASJON

- Er samisk kultur tilgjengelig for alle innbyggerne i kommunen?
- Brukes kommunens digitale plattformer aktivt til å promotere samisk språk- og kulturtilbud samt økt samisk synlighet?
- Tilrettelegger kommunen for møteplasser, arrangementer og workshops for samisk ungdom og øvrig befolkning?